

ŽENIJNÍ ZABEZPEČENÍ ovr V ÚTOČNÉM BOJI

V článku rozeberu hlavní úkoly ženijního zabezpečení ovr a zevšeobecněním některé zkušenosti z divizního taktického cvičení, při němž byl tento úkol prakticky procvičován. Pokud jde o normy, vycházím ze zkoušky u naší divize v listopadu 1965.

Cílem ženijního zabezpečení bojové činnosti ovr v útočném boji je zabezpečit jeho přesun a maximální ochranu obsluh a bojové techniky před účinky ZHN nepřitele.

Z tohoto cíle vyplývají hlavní úkoly ženijního zabezpečení ovr:

1. **Průzkum komunikací a nového prostoru bojového rozmístění.** Půjde o průzkum komunikací s důrazem na únosnost silničních objektů, o zjištění maskovacích podmínek jak za přesunu, tak hlavně v prostoru bojového rozmístění, o zjištění možnosti a nutnosti zatarasování nebezpečných směrů v novém prostoru bojového rozmístění a možnosti využití teré-

nu z hlediska jeho přirozených vlastností ochrany proti ZHN nepřitele.

Tyto úkoly plní podrobný ženijní průzkum.

K podrobnému ženijnímu průzkumu za-
čleňujeme do rekognoskační skupiny ovr
zpravidla 1 ženijní družstvo s nutnými
prostředky a materiálem z přidělené že-
nijní čety. Úkoly podrobného ženijního
průzkumu stanoví velitel (NŠ) ovr sou-
časně s úkoly rekognoskační skupině po-
dle pokynů štábu divize.

Důležitý je včasný průzkum záložního
prostoru bojového rozmístění. Průzkum
musí nepřetržitě pracovat s časovým před-
stihem (2—3 hod.) před hlavními silami
ovr. zvláště v terénu s nedostatkem při-
jezdových cest, se špatnými maskovacími
a ochrannými vlastnostmi terénu, předpo-
kládanou aktivní činností nepřitele apod.

K předběžnému ženijnímu průzkumu
používá štáb divize mapy (zpravidla vel-
kého měřítka — 50 000 nebo 25 000), le-
tecké snímky, popř. vrtulníky.

2. **Zabezpečení přesunu ovr do nového
prostoru bojového rozmístění a jeho za-
ujetí**

Oddíl vojenských raket se bude přesu-
novat zpravidla po jedné ose na směr
hlavního úderu divize, za pluky 1. sledu
divize.

Ženijní zabezpečení tohoto úkolu spo-
čívá v průzkumu komunikací (cest) a nut-
né jejich úpravě.

Požadavky na cesty k přesunu ovr:

- maximální sklon 10—15°,
- poloměr oblouku nejméně 15 m,
- šířka silnice v rovině 6,5 m, v ob-
louku minimálně 8,5 m,
- únosnost cesty, objektů 35—40 t,
- podjezdová výška 4,5 m.

Ovr se přesunuje zpravidla na směr
hlavního úderu divize za jejím 1. sledem.
Pro ovr bude maximálně využívat divizní
komunikace zpravidla upravené OZP di-
vize.

Jeden z rozhodujících úkolů ženijního
zabezpečení je zabezpečit přesun ovr do
nového prostoru a jeho zaujetí. Tento úkol
bude plnit z větší části posilová ženijní
jednotka.

Cvičení potvrdilo, že D-271 s T-141 a
podvalníky jsou k zabezpečení pohybu
ovr zcela nevyhovující. Tato technika ne-
stačí svou rychlostí přesunu (průměrně
15—20 km/h) technice ovr. Při zajištění
do prostoru rozmístění, zvláště v těžším
terénu, je proto nutné D-271 s podvalníky
složit a do stanoveného prostoru rozmís-
tění ovr dopravit je po vlastní ose, což je
vzhledem k požadavkům (rychlost) nevy-
hodné. V těžkém terénu bylo nutné volit

k přesunu D-271 zvláštní (vedlejší) komunikaci, protože nestačil tempu přesunu, což bylo hlavně z hlediska velení a pružného použití D-271 v průběhu bojové činnosti velmi nevýhodné. K zabezpečení pohybu je tedy daleko výhodnější a výkonnější nový ženijní stroj DOK. Při práci na místě se však D-271 plně osvědčil a svou výkonností se v podstatě vyrovnal DOK (mimo těžkou kamenitou půdu).

Prostor bojového rozmístění je proto výhodné volit poblíž komunikace s využitím únosných polních cest, přirozených ochranných a maskovacích vlastností terénu, aby ženijní úprava a potřebný čas byly minimální.

Ženijní zabezpečení zaujetí nového prostoru bojového rozmístění spočívá v průzkumu, prověření na přítomnost min a nástrah a ve vytyčení prostorů pro jednotlivé prvky bojové sestavy ovr.

Odtařování bude jen v nejnужnějším rozsahu na komunikacích a v jednotlivých prostorech rozmístění prvků bojové sestavy ovr. Tento úkol bude plnit přidělená ženijní jednotka přímo zabezpečující činnost ovr. Posilová ženijní jednotka nemůže proto postupovat přímo v sestavě (na čele sestavy) ovr, ale s časovým předstihem 1—2 hodin před sestavou ovr.

Ženijní jednotka, určená k úkolům v rekognoskační skupině, podílí se na odtařování jen v rozsahu nutném k zabezpečení své vlastní činnosti. Její činnost bude hlavně spočívat ve vytyčení příp. zaminovaných úseků a jejich označení.

Rekognoskační skupina musí pracovat s časovým předstihem 2—3 hodin před sestavou ovr.

Velmi důležité je spolehlivé spojení rekognoskační skupiny, v níž je začleněno 1 ženijní družstvo, s velitelstvím ovr k průběžnému podávání zpráv o výsledku průzkumu a možné změně úkolu v průběhu jeho plnění.

3. Zabezpečení pohybu (manévru) uvnitř prostoru bojového rozmístění

Oddíl vojskových raket bude rozmístěn na ploše 24—30 km². K jeho činnosti bude nutné prozkoumat, vytyčit a v nutném rozsahu upravit podélné cesty, příčné cesty na úrovni vyčkávacích postavení baterií, cesty do startovacích postavení a ostatní cesty k zabezpečení činnosti uvnitř prostoru bojového rozmístění. (Viz přílohu 1.)

Prostory, které vyžadují úpravu nebo zpevňování komunikací (cest) nejsou k rozmístění a manévru ovr výhodné.

4. Ochrana prostoru bojového rozmístění před účinky ZHN nepřítele, pozemním nepřítelem a výsadkem

Ženijní zabezpečení tohoto úkolu spočívá ve vybudování prostoru, využití terénu a v maskovacích opatřeních. Prostor bojového rozmístění zásadně neumísťujeme blízko důležitých objektů, které mohou být cílem jaderného napadení.

Ženijní opatření je nutné v takovém rozsahu, aby živá síla a bojová technika byla zabezpečena v okruhu 1000—2000 m při vzdušném výbuchu nálože 20 kt. To vyžaduje zříditi okopy pro obsluhy, osádky, odpalovací zařízení, spojovací techniku a vozidla, která slouží k velení a řízení palby, budovat VS a postavení technické baterie.

Současné s budováním prostoru bojového rozmístění je bezpodmínečně nutné maskovat.

Možný postup prací uvádím na grafikonu podle zkušeností a praktickým budováním polygonu pro ovr našeho svazku a podle zkušeností z divizního taktického cvičení (příloha 2).

V rozsahu prací v grafikonu počítám prakticky se 100% vybudováním prostoru bojového rozmístění ovr s plným využitím ženijní techniky, trhavin a s časově účinným využitím terénu (u menší a méně důležité techniky).

Prostor bojového rozmístění budouji prakticky všechny jednotky ovr. Přidělená ženijní jednotka, která musí zahájit budování prostoru bojového rozmístění předem (proto časový předstih před ovr 1—2 hodiny) uskutečňuje speciální ženijní práce s trhavinami a ženijními stroji, složitější maskování, v nutném případě upravuje nebo zpevňuje a rozšiřuje krátké úseky cest.

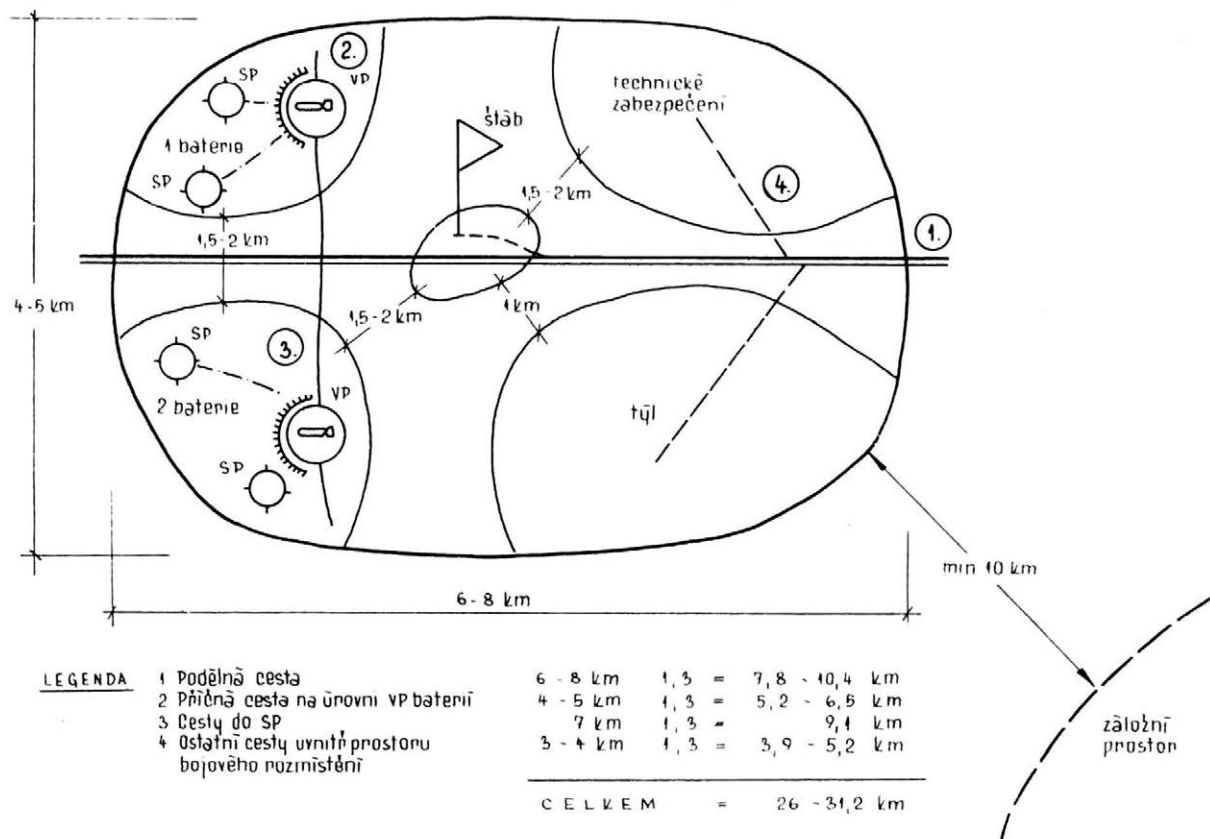
Zkušenosti ukázaly, že vhodné použití trhavin, zvláště v těžké půdě, značně urychlí ženijní budování prostoru. Nový ženijní stroj (DOK), opatřený lžicí, je velmi výkonný, zvláště v těžké půdě kamenité, kde jeho normy jsou o 20—30 % vyšší než u stroje stejného typu opatřeného radlicí a buldozeru, zavedeného dosud ve výzbroji naší armády.

Velké přednosti DOK proti buldozeru vynikly při odstraňování velkého lesního závalu a zvláště pak při zabezpečení pohybu ovr. Zavedením této techniky do výzbroje naší armády se možnosti ženijního zabezpečení dále zlepšují a z kvalitní.

Z grafikonu prací dále vyplývá, že solidní ženijní vybudování prostoru bojového rozmístění ovr vyžaduje asi 12 hodin času (při dosud předpokládaném zesílení

ROZSAH CEST V PROSTORU BOJOVĚHO ROZMÍSTĚNÍ

PŘÍLOHA 1

ROZSAH PRACÍ PŘI ÚPLNÉM VYBUDOVÁNÍ PROSTORU BOJOVÉHO ROZMÍSTĚNÍ JEDNÉ BATERIE DIVIZNÍHO OVR.

Příloha 2

Síly a prostředky : 1 ŽŽ, 1 D 271, 1 D 030, 1 PZV, TNT, ženíjní nářadí

Poř. čís.	Prvek bojové sestavy	Druh objektu		Nasazený stroj	Potřeba TNT v kg	Počet hodin																Obsah v m ³	Půda	Poznámka
						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
1.	Vyčkávací postavení	a. Okop pro tank	1	D 271	80														128	Těžká, kam.	na výhoz			
		b. Okop pro ša V3S	1	D 271	80													106	"	"				
		c. Okop pro T 805	1		50													40-50	"	"				
		d. PROBA	1		50													50	Těžká, kam.	na výhoz				
		e. Okop pro obsluhu velký	1	D 030														23						
		f. Okop pro obsluhu malý	1	D 030														14						
		d. Okop pro GAZ (topo)	1																		využít terén			
2.	Startovací postavení č. 1	a. Okop pro ša V3S	1	D 271	30													98	Kamenitá	Hluchý podkop (2/5 N)				
		b. Úprava palebné pláně	1	D 271													23	Těžká, hlin.						
		c. Okop pro obsluhu velký	1	D 030													14	"						
		d. Okop pro obsluhu malý	1	D 030													50	Těžká, hlin.	na výhoz					
		e. PROBA	1	D 030	50																			
3.	Startovací postavení č. 2	a. Okop pro ša V3S	1	D 271	30													98	Kamenitá	Hluchý podkop (2/5 N)				
		b. Úprava palebné pláně	1	D 271													23	Těžká, hlin.						
		c. Okop pro obsluhu velký	1	D 030													14	"						
		d. Okop pro obsluhu malý	1	D 030													50	Těžká, hlin.	na výhoz					
		e. PROBA	1		50																			
4.	VS ovr	a. Okop pro ša V3S	1	D 271	80													98	Hlinitá	na výhoz				
		b. Okop pro T 805	4		60-80													40-50	"	50% využít ter				
		c. Okop pro GAZ	3																	využít terénu				
		d. Okop pro V3S	2	D 030	160													92	Hlinitá	na výhoz				
5.	Postavení čtz	a. Okop pro přepravník	1	D 271	105													202	Hlinitá	na výhoz				
		b. Okop pro BSC 4	1	D 030	80												120	"	"					
		c. Okop pro tank	1	D 271	80												120	"	na výhoz					
		d. Okop pro T 805	1	D 030	15												40-50	Hlinitá	Hluchý podkop (2/5 N)					
6.	Postavení týlu	a. Okop pro V3S	3		240															na výhoz				

POZNÁMKA : 1. Mimo uvedené práce je nutné počítat a) s úpravou, rozšířením a vytýčením příjezdových komunikací

b) s úkoly maskování (plní zpravidla jednotka ovr)

c) se zesílením mostů (min. na 35-40 t).

2. Rozsah vybudování vyčkávacího postavení a startovacího postavení pro 2. baterii je stejný jako pro 1. baterii.

3. Vždy počítáme se záložním prostorem bojového rozmístění (tento minimálně prozkoumat s důrazem na komunikace).

4. Úkoly označené v grafikonu čárkovaně plní přidělená ženíjní jednotka nebo obsluha (osádka) pomocí trhavin a ženíjního nářadí (ručně).

5. PZV uskutečňuje průběžně přípravné práce k použití trhavin.

ovr). Toto však neodpovídá současným požadavkům bojové činnosti ovr, zvláště v útočném boji, kdy ovr uskutečňuje častý manévry a přemísťuje se skoky asi po 15 km průměrně 4—5krát denně. Z toho důvodu je bezpodmínečně nutné

— v maximální možné míře využívat přirozených ochranných a maskovacích vlastností terénu,

— využívat trhaviny k minimálním úpravám zvláště u techniky méně důležité (GAZ, nákladní automobily apod.),

— úplně budovat jen nutné objekty pro VS ovr, odpalovací zařízení, prostředky velení a řízení,

— základní úkoly ženijního zabezpečení splnit v časovém období 2—3 hodin, dokončovací práce (úprava násypů, další

maskování apod.) pak v době pobytu ovr v prostoru bojového rozmístění v časovém období a rozsahu podle skutečné situace.

Chceme-li zabezpečit současné tempo bojové činnosti, dobrou ochranu ovr zvláště před účinky ZHN nepřítele, bude nutné z 50—60 % využívat přirozených ochranných a maskovacích vlastností terénu, důkladně maskovat a zabezpečit dobrou vyvedenost obsluh (osádek) k úkolům ženijního zabezpečení.

Stupeň ženijního vybudování a ochrany ovr bude ovlivněn časem, který budeme mít k dispozici k jeho ženijnímu zabezpečení. A podle toho bude nutné sladit veškerou naši činnost při plánování konkrétních opatření ženijního zabezpečení bojové činnosti ovr.